

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinandu 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönyeim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Égész évre ... .. 720 Lej
Fél évre ... .. 360 Lej
Negyed évre ... .. 180 Lej
Havonta ... .. 60 Lej

Művészek díjazása sz. lla.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
13bb

Erdélyből elindult

egy diák, hogy a tudományok iránt való szomjúságát a magyar Alma Mater emlőin enyhítse. Az erdélyi diákok a nagy fejedelmek idejében Bolognába, Páduába, Heidelbergbe, Párisba vándoroltak, hogy az isteni és világi ismeretekkel meggazdagodottan térjenek vissza a hegyek közé ékelt tündérkertbe és az erdélyi diák most is elmehetett volna külföldre, például Párisba, ahol a világ egyik legjelesebb erdészeti és bányászati főiskolája várja a fák életének és a föld gyomrának titkaira kíváncsi ifjakat. Az erdélyi diák azonban nem ment Párisba, hanem megállapodott Sopronban, mert magyarságában akart megerősödni és azt hitte, hogy ezzel az idegenbe szakadt magyarságot erősíti. Az erdélyi diák azt hitte, hogy ha magyar töről szakasztja tudását és a magyar tudomány fegyverzetével tér vissza a hegyekbe, segít összefogni a szétdukt, szél szárnyára jutott magyar klevét. Az erdélyi magyar diák elhozta ifjuságának szent kívánságát és hűségét a magyar tudomány templomába és mielőtt ez a kíváncsiság parányit is kielégülhetett volna, mielőtt hűséges szíve felmelegedhetett volna az ottani magyar levegő melegében, kihajszolták a csarnokból és beszenyeyezték megőrzött, megacélozott magyarságát.

Az erdélyi diák körül most kamaszos, makacs vihar tobzódik Sopronban és egyelőre az történt, hogy az erdélyi diák nem tanulhat a bányászati és erdészeti főiskolán, viszont a soproni diákok sem tanulnak. Az erdélyi diák egyelőre idegenebb az ősi magyar koronázó városban, mint amilyen akár Párisban, akár Páduában, akár bárhol másutt a világon lehetne, ahol a tudományt és az ember jogait tiszteletben tartják. Az erdélyi magyar diákok valószerűleg végképpen elkergetik az iskolából, miután megpróbálják leszagatni róla a magyar szolidaritásnak hűségesen megtartott köntösét. Mert az erdélyi magyar diák idegen Sopronban, lévén történetesen zsidó és ebből nem akarja levonni azt a konzekvenciát, hogy neki tényleg nincs joga magyar nyelven tanulmányozni az erdők és tárnák tudományos törvényeit. Az erdélyi magyar diákra nagy, hideg idegenség szakadt Sopronban, mert nem ment el fölényesen a magyar tájak előtt valamelyik fényes külföldi nagyvárosba, ahol a kollégium kapujában nem lesnek védtelen ellenfelekre botokkal felszerelt silbakok.

Averescu a kormány távozását jósolja.

Szünetel a parlament mindkét házának ülése. — Jelentős reformok a CFR-nél

(Bucuresti, november 6.) A D. mineata mai száma az Averescu tábornok közvetlen környezetéből származó azt az értesülést hozza, hogy Averescu tábornok biztosra veszi a Bratianu kormány közeli távozását. A tábornok szerint a kormány csak januárig marad a helyén, a költségvetést tető alá hozza, a választójogi és közgazdasági reformról szóló törvényjavaslatokat megszavaztatja és azután beadja lemondását.

A bucaresti szenátus ülésén Mihalescu azt követelte a kormánytól, hogy a oráiovai kerületi vasutigazgatóságot szüntesse be, miután erre a vasutigazgatóságra semmi szükség többé. Vaitoiaru közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy a CFR átszervezése alkalmával csakis azok az igazgatóságok és hivatalok fognak fennmaradni, amelyekre feltétlenül szükség van. Majd a vagonhiányról beszél és kitér arra, hogy ezt a kérdést is kedvezően elintézték. Intézkedik, hogy a ré-

pa és almaszállítások lebonyolítása után elég vagon álljon a borszállítás rendelkezésére. Apostoleanu szólalt fel még és a besszarábiai helyzetről beszél hosszasan.

A kamara ülésén Saveanu miniszter az Erzsébet árvaház botrányáról számolt be. Közli, hogy a bűnösnek talált igazgatót állásából elbocsátják. Ioanutescu a parasztpárt volt tagja a parasztpárt moszkvai összeköttetéseiről beszélt, majd heves szavakkal támadja a kormány politikáját. Girboveanu bejelentette a képviselőháznak, hogy Bukovina pénteken választja meg metropolitáját.

A parlament mindkét házának ülései csütörtökig szünetelnek. — Azonban a csütörtöki ülésen nem tárgyalnak mást mint a felirati javaslatot. Az interpellációk egy későbbi időpontra maradnak, valószínűleg jövő héten pénteken kerül sor az interpellációk elmondására. Addig a felirati vita folytatódik.

Harmincnyolcmillió szavazat az amerikai elnökválasztáson.

A republikánusok óriási arányu győzelmet arattak.

(Newyork, november 6.) Az amerikai elnökválasztással kapcsolatos témáktól izgalomnak immáron vége: a republikánusok impozánsan nagyarányu győzelmet arattak, az Unio elnöki székébe újból Coolidge ült, az alelnök pedig Dawes tábornok lett, a nevével elnevezett pénzügyi tervezet hírneves készítője. A Reuter-ügynökség nem hivatalos jelentése szerint az amerikai elektorválasztás végeredménye a következő: Coolidge-párti (republikánus) 379, Dawis-párti (demokrata) 139, La Follette-párti (haladó) 13, tehát a republikánusok 114 szavazattal többet szereztek meg, mint amennyi az abszolút többséghez szükséges. Mint ismeretes, bár az Egyesült-Államok új elnökének személye ezzel a választással dől el, ténylegesen még sem most választották meg az elnököt. Most csak az elektorokat választották meg s a tulajdonképpeni elnökválasztásra csak a jövő év januárjának második vasárnapján kerül sor. Az új elnök hivatalát március 4-én veszi át.

Az Unio elnökválasztásának a

lefolyásáról érdekes híradások érkeznek Newyorkból. Összesen harmincnyolc millió választó szavazott-le; a választási küzdelemben rendkívüli szerep jutott a rádióknak; minden félórán rádió jelentéseket adtak le a küzdelem állásáról, amely szerteszállott az ország minden részébe.

A választási küzdelem befejezésével Amerika egyik legsúlyosabb szavu publicistája, Blythe, egy cikkében azt írta, hogy alighanem Dawis volt az utolsó konzervatív jelölt, akit a demokrata párt állított fel, mert a demokraták súlyos vereséget szenvedtek az elnökválasztáson és kénytelenek lesznek belátni azt, hogy csak egy módon menthetik meg jövőjüket, akkor ha magukévá teszik La Follette szenátor Barnadik pártjának

Radics újból külföldre menekült.

(Belgrád, november 6.) Radics a napokban a király, de különösen a kamarilla ellen olyan heves beszédet tartott, hogy ezek haragját magára vonta. Radics a múlt

programját és összeolvadnak vele.

Az Unio új elnökének Coolidge-nak személyéről már írtunk, most itt adjuk Dawesnek az új alelnöknek rövid életrajzát:

Dawes tábornok, a megválasztott új elnökhelyettes 1865-ben született Mariettában, Ohio államban. Hét évvel idősebb, mint az elnök. Polgári foglalkozása mérnök, de mint fiatalember kezdett jogi tudományokkal foglalkozni. Különb mint zeneszerző ismeretes és egyik kompozícióját Kreisler, a híres hegedűművész tette népszerűvé. Mint Coolidge, úgy Dawes is igen nagy vagyon felett rendelkezik, csupán részvényekben több mint ötmillió dollára van. Politikai karrierjét Mac Kinley elnöknek köszönhette, akinek pénzügyi munkatársa volt. Hihetetlen munkabírással rendelkezik és valószínű, hogy Coolidge mellett sokkal nagyobb politikai hatásköre lesz, mint az Egyesült-Államok akármelyik alelnökének.

Az amerikai elnökválasztással egyidőben — mint jelentettük — folyt az egyes államok kormányzóválasztásai is s ezek során Wymding-Állam kormányzójává az elflynyt Ross demokrata kormányzó özvegyét választották meg, Texas állam kormányzójává ugyancsak nő Terussón-aszszonyt választották.

Londonból jelentik: A konzervatív sajtó Coolidge győzelme alkalmával nagy ünneplésben részesíti a győztes elnököt. A Daily Telegraph azt írja, hogy miután a konzervatív kormány semmieset-re sem ratifikálja a genfi jegyzőkönyvet, Coolidge kezdeményezheti a leszerelési konferencia összehívását. Hir szerint a parlamentet december elsején nyitják meg.

— Román—jugoszláv megegyezés a Bega-hajózás kérdésében. A Temes-Bega szabályozási társaság timisoarai palotájában több napon keresztül egy román—jugoszláv szakbizottság tartott üléseket, amelyen a Bega-csatorna hajózásának kérdéseit tárgyalták. A román bizottság elnöke Concescu meghatalmazott miniszter, a jugoszláv delegáció elnöke Vihan viceadmirális volt. A bizottságok az összes pontokban megállapodásra jutottak. Eszerint a Bega-csatornán nemcsak a román és jugoszláv hajók, hanem más államok hajói is közlekedhetnek. A jugoszláv bizottsági tagok ma elutaztak Timisoaráról.

tapasztalatain okulva, nem várta meg a király és környezete haragjának lesújtását, hanem külföldre menekült.

Román kolonizáció Temes megyében

Megkezdődtek a telepítések. — Földet, háztelket, pénzt kapnak a telepesek.

(Saját tudósítónktól.) Hírt adunk arról a nagyszabású telepítési akción, amely a földművelésiügyi minisztérium rendelete folytán több temesmegyei községben az utóbbi napokban megindult. A minisztérium *iodralki* — *telepítési* *Sibiu és Hunedoara megyeiben* — román földműveseket telepit le, földet és háztelket ad nekik, kölcsönt folyósít részükre. Eddig három temesmegyei községben történtek meg a telepítések, azonban a közeljövőben nagy arányokban indul meg a kolonizáció. A községek törzslakossága körében nem a legnagyobb rokonszenvvel fogadják az új telepeseket, mert a kisajátított földekre a községek lakossága tartott igényt. A Közlöny munkatársa felkereste Dimesz János ujaradi agronómot, akinek körzetéhez tartoznak a temesmegyei telepítések és felvilágosítást kért erre vonatkozólag. Dimescu a következő érdekes dolgokat mondotta:

A telepesek a kisajátított állami tartalékföldről kapnak megfelelő területeket; eddig három községben történt ilyen állami telepítés. A temesmegyei Fibi községben 400 hold földet osztottunk ki 50 család között. Az itteni telepesek a vingai járás földművelési családjaihoz kerültek ki. Főlegyházán 1600 hold került felosztásra és százhatvan eddig Hunedoara (Hunyad) és Sibiu megyeiben lakó család kapta azokat. Arad-noun (Ujaradon) összesen 360 holdat osztottunk fel, 35 ugyancsak hunyadi és szobeni család között. A felosztási tervet az Ujaradon hét hold szántóföld, két hold háztelket és legelő, a többi községben nyolc hold szántóföld és két hold

telek és legelő jut egy-egy családnak. Az új telepesek ezenkívül 50 ezer lejt kapnak családonként, kölcsönként az államtól, amely összegből építkezhetnek. Ennek az összegnek felét kell csak 20—30 éven belül kifizetni, a másik felét nekik ajándékozza az állam. Azon kívül ingyen építkezési anyagokat kapnak és az állam ingyen rendel ki építészeket, hogy segítségükre legyenek a háztelkeknél. Az új telepesek az agrárhivatal felügyelete mellett és utasításai szerint kötelesek dolgozni: s főleg szőlőkertészetet fognak üzeni.

Az ujaradi gazdák ellenszen-

vére vonatkozólag az agronóm megjegyezte, hogy nem igazságos, mert az ujaradi földigénylők mind kaptak földet és a telepesek a fölösleget kaptak. Különben mint hirdik, az ujaradi gazdálkodók intervenciánál akarnak a földművelésügyi minisztériumnál, hogy a szerintük őket jogosan megillető földeket adják vissza nekik és szüntessék be a telepítéseket. Az állami telepítés az ujaradiakat súlyosan érinti, mert eddig ők tartották kezükben az aradi zöldségpiac ellátását, az új telepesek bolgár kertészete pedig nagy kárt jelent nekik, s hegemoniájukat veszélyezteti. Az új telepesek egyébként már ma birtokukba vették a házhelyeket és megkezdik az építési munkálataikat.

Antiszemita verekedések Oradeamaren.

Iszulták a városi jogakadémia nem-román hallgatóit.

(Oradeamare, november 6.) Ma délelőtt kínos incidensek játszódtak le az itteni jogakadémián. Az akadémia falain belül szidalmazták és tetleg bántalmazták a zsidó hallgatókat. Az incidens Popovici Miklós dr. tanár, prefektus órája előtt történt, aki a törvényszéki orvosi funkcióra akart előadást tartani. Amikor a jogakadémiai tanár a kapun belépett az izraelita vallású hallgatók körülfogták Popovici drt. és elpanaszolták azt a súlyos sérelmet, mely velük történt. A prefektus a lezettebb elgétélt ígerte és magához hivatja az incidenst rendező diákokat. A diákok megjelentek Popovici dr. prefektus előtt és kijelentették, hogy nemcsak a zsidó hallgatókat, hanem a kisebbségi hallgatókat is inzultálták azért, mert a ki-

sebbségi jogakadémiai hallgatók súlyos, lekicsinyló kritikát gyakoroltak egyes tanárok felett, lekicsinylták a tanárok képességeit. Ez az eljárás — szerintük — súlyos támadást jelentett a felsőbb oktatás presztízse ellen, amit ők, román nemzetiségű diákok nem hagyhattak megtorlatlanul. A prefektus megnyugtató beszédet tartott az ifjuságnak. Kijelentette, hogy a román népet egy nagyon jó tulajdonsága jellemzi, hogy minden vele együtt élő néppel szemben toleráns. Felszólította a diákokat, hogy a békét ne zavarják meg. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után kísérletek történtek arra vonatkozólag, hogy ezt az aféret elsimítsák. Eszerint az inzultált hallgatóknak ki kell jelenteniük, hogy nem használtak kriti-

Visszahozzák az aradi árvák vagyonát

Sikeres intervenció Bucurestiben.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros pénzügyi tanácsnoka igen fontos ügyben folytatott sikeres tárgyalásokat Bucurestiben. Még 1919-ben történt, hogy Aradváros vezetősége a szerb hadseregtől való félelem miatt, két ládába csomagolta az aradi és megyei árvák mintegy 16 millió korona értékű részvényeit és betétkönyveit és felszállította Budapestre. A két ládát azóta sokszor kérte Aradváros vezetősége, de a magyar kormány nem akarta kiadni, mert a kormányhoz érkezett jelentések szerint, a román hadsereg visszavonulása alkalmával nagyobb értékű okmányokat hozott el Békés csabáról és a környékbeli községekből és csak ezeknek cseréje fejében akarta kiadni az árvaértékeket. A magyar kormány értesüléseit szerint ezek a Magyarországot illető értékek az aradi pénz-

TARCA

Az aradi királyi törvényszék elnökei ötven év alatt.

Ötven év előtt mint ügyvédbojtár léptem át először a törvényszék küszöbét. Nagy Sándor volt akkor a törvényszék elnöke, őt nevezte ki a kormány az 1872. évi országos igazságügyi szervezés kor. Ügyvédi gyakorlatot folytatott Aradon, majd megyei szolgálatba lépett és mint Arad megye első alispánját nevezték ki a törvényszék elnökévé. Előkelő, gazdag ember volt. Saját házában lakott a mostani Str. Vasile Stroiescu (Teleki-uccában) fogatot tartott állandóan és bérletet a színházban. Több száz holdra terjedő földbirtoka volt, uri kastéllyal és gazdasággal az arad megyei Repszeg község határában. A felesége egy dúsgazdag, Kaszab csongrád megyei birtokos családból származott. Igazságszerető, egyenes ember volt. Akkor még nem tárgyaltak a törvényszéken a bírák ünnepeiesen talárban mint most, hanem kedélyesen öblös tajtékpából szívták a szüdohányt tárgyalás közben. Egy ízben, amidőn két sváb ember állt a törvényszék előtt tiltott dohánycsempészéssel

vádolva. Nagy Sándor elnök oda szolt a bírónak:

— Kérem urak, tegyük le a pántokat, még sem járja, hogy mi a tanácsban tiltott dohányt szivunk, amelynek csempészése végett a vádlottak felett ülkezzünk.

Elhunytá után dr. Fábán László törvényszéki bíró lett utódául kinevezve, ki szintén ügyvéd volt Aradon. Hígvadt, nyugodt, okos ember volt, de hideg tartózkodó modora végett nem volt rokonszenves. Miután Arad megye főispánjává nevezték ki, így megürült a törvényszéki elnöki állás.

Ottubay Károly aradi írásbíró lett utóda, aki évek során állott a királyi törvényszék élén, a melyet nagy tudással, bölcsességgel mindenki által szeretve és tisztelve vezetett. Kiváló ember, aki a nagyközönség általános sajnálkozására vonult nyugalomba. Ma is közöttünk él s általános tisztelt és szeretet tárgya. Öröla valóban olmondhatni, mindenki szereti és becsüli és hogy csak barátai vannak és tisztelői, de ellensége nincs. Egész életét az igazságszolgáltatásnak szentelte, amelyen hervadhatatlan babérokat szerzett.

Őt dr. Fábán Lajos aradi írásbíró követte az elnöki székhelyen, aki mint törvényszéki joggyakor-

szolgáltatás pályáját. Iskolatársam volt. Nagy jogász volt, igazságszerető ember, az akkori kormány a legmagasabb rendjellel tüntette ki és jutalmazta érdemeit, amelyet az igazságszolgáltatás terén szerzett. Tevékeny munkássága, férfikora közepén hunyt el, barátai és ismerősei nagy fájdalomra.

Dr. Schartner Sándor királyi törvényszéki bíró lett utóda dr. Fábán Lajos elnöknek, aki szintén Aradon kezdte igazságszolgáltatási pályáját. Itt volt joggyakorló, aliggyőző, alibíró s így tovább. Tevékeny, szorgalmas ember volt, mindenkit meghallgatott és soha senkinek nem ártott. Rövid működése után, férfi kora cselelőjén ragadta a halál, az őt szerető és tisztelő közönség nagy részvéte kísérte sírjába.

Utóda Szokolczay Lajos; a nyiregyházi törvényszék elnöke lett. Szintén aradi ember. Hasonnevi kiváló aradi törvényszéki bíró fia, Aradon született, itt végezte iskoláit, kitünő jogász volt. Egyenes, igazságos ember. De csak rövid ideig viselte az elnöki méltóságot, mert a román impérium bekövetkeztekor lemondott állásáról. Magyarországra repatriált és most a szomszéd békésme gyvei gyulavárosi törvényszék elnöke

A román impérium bekövetkeztekor dr. Avramescu Vazul, volt radnai ügyvéd lett az aradi törvényszék elnökévé kinevezve, aki az aradi királyi ügyészség főügyészi, majd az aradi prefektusi állás magas hivatalát is viselte. Ma az összes állami ügyek kerületi főügyvéde a serviciul contencios — hivatal élén áll, a legmagasabb hivatali rangban van. Kedves, lekötelező modora, igazságszeretete közmondásossá vált, mindenki tiszteli, becsüli és szereti és mindenki sajnálta midőn a törvényszék éléről távozott.

Dr. Moiaovan Silvius, aki mint orastiei (szászvárosi) ügyvéd lépett az egyik törvényszékhez bírórúvá, egy jó ideig Aradvármegye prefektusa volt, amely állását az aradi királyi törvényszéki állásával cserélte fel, amelyet a legnagyobb lelkiismeretességgel tölt be. Ki nem ismeri s ki nem szereti őt? Olyan ember nincs Aradon. — Előzékeny és megtetszősítő udvariasság, az alája rendelt törvényszéket bölcs tudással és igazsággal kormányozza; bírái és hivatalnokai rajongással szeretik, aki nemcsak igazságos főnöke, de szerető kartársa is alárendelt hivatalnokainak.

Adjá a mindenható, hogy jó so káig ne keillen e rovatot folytatni.
Lukácsy Lajos.

nyilvánosság palota pincéjében lettek volna elhelyezve. Egy bizottság vizsgálatot is tartott a pincében, azonban a jelzett tárgyak közül ott egyetlen darabot sem találtak. Erről a város vezetősége jelentést is tett, s most a bucuresti külügyminisztériumnál kijelentették, hogy az árvavagyonok dolgában a tárgyalások olyan stádiumban vannak, hogy a két láda értékét néhány héten belül Budapestről visszaszállítják Arad városába.

HOGYALL KÖZÖSSÉG?

1924. nov. hó 6-án 100 lejért adták:

Nálunk:

- 2.88 svájci frankot.
- 10.32 francia frankot.
- 43.000 belföldi magyar koronát.
- 39.500 osztrák koronát.
- Zürichben 2.90 frankot
- Párisban 10.90 frankot
- Budapesten 43.000 koronát
- Newyorkban 56.50 centet.

Gyilkosság Oradeamaren

A nyílt piacon megölték egy birkozóbajnokot.

(Oradea-mare-Nagyvárad, nov. 6.) Véres tragédia játszódott le tegnap délben a Nagypiac téren. Sztupár Traian váradai mészáros-mester jelentéktelen szökváltás után agyonszúrta Hidegkuthy János mészárossegédet, a váradai Törökországos hírű birkozóját. A Nagypiac téren egymás mellett volt Sztupárnak és Hidegkuthy édesanyjának a mészáros sátra. A két konkurens mészáros között állandó volt a veszekedés. Tegnap kora reggel megisméltődött a szokásos szenvedélyes szóváltás, amelynek hevében Sztupár életveszélyesen megfenyegette Hidegkuthyékét. A megfenyegetett ember jelentést tett a rendőrségen és amikor ismét visszatért a mészárosáthoz. Sztupár Traianné megtámadta és ütlegelni kezdte. A fiatal ember az ütlegelést viszonozta, de abban a pillanatban odagerült Sztupár is s egy 25 centiméteres hosszú késsel mellbe szúrta Hidegkuthyét. A feldühödött ember nem elégedett meg véres tettével, hanem még többször meg is forgatta a sebben az élesre fent szereszt. Hidegkuthy édesanyja Sztupár elé vetette magát és testével akarta védeni fiát, azonban már késő volt. A hatalmas erejű birkozóbajnok néhánvat vonaglott még az ucca kövezetén és azután kiszenvedett. A mészáros-kés szívében hatolt keresztül. A helyszínen csakhamar megjelent a rendőrség és a gyilkost letartóztatta. Barna Ármint tiszt főorvos megállította, hogy a kés tizenhét centiméter mélységben hatolt be Hidegkuthy testébe s a szívet és a tüdőt keresztül szúrta. A kés a gyilkos megforgatta a sebben és teljesen összeroncsolta a nemesebb szerveket. A hullát az olaszij temető hályottas házába szállították.

A tragikus sorsú birkozó bajnok tegnapelőtt este tartotta utolsó trainingjét. Nagy ambícióval készült az aradi országos birkozóversenyre. Barátai társaságában próbálgatta ki a különféle birkozó fogásokat és biztosan remélte,

hogy a szombaton megfartandó aradi birkozó versenyen elviszi a győzelmet.

Sztupár Traiant, a gyilkos mészárosost tegnap hallgatta ki Starrak

rendőrkapitány. A gyilkos azzal védekezik, hogy látta amint áldozata megütötte feleségét és ebből hirtelen felindulásában követte el tettét.

Súlyos beteg lett Egyedi gyilkosa.

Froreich Ernő a rabkórházban fogja befejezni életét.

(Budapest, november 6.) Tegnap még cáfolták azt a hírt, mint-ha Froreich az ügyészségi fogházban súlyosan megbetegedett volna. Levetségét azzal magyarázták, hogy sajátságosan sokat eszik és a nagy éhezések után természetesen, hogy ágyán hever és szinte állati nyugalommal emészt.

Ezt nem fekinthették betegségnek. Azonban tegnap már különös és gyanús tüneteket észleltek nála. Ugy látszik Froreichnál most áll be az a lelkiállapot, amely minden gyilkost meggyötör. Tegnap, amikor a fogházból fölvezették a lépcsőn, már alig tudta vonszolni a testét és jobbkezét, amelyet Egyedi Artur torkára forrasztott volt, láthatóan dugdosta. A vizsgálóbíró ajtáját nem a jobbkezével, hanem a balkezével nyitotta ki. Amint visszavezették a vizsgálóbíró cellájába, tegnap már egész nap feküdt. Láza nincs, étvágya jó, az ebédjét elfogyasztja mindig és mégis egyre fogy az ereje, mindkét szeme befőbb nyomul a homlokába és már menni se tud, úgy kell vezetni.

Scheffer Oszkár dr. fogházi főorvos tegnap megvizsgálta Froreich Ernőt és nem tudott konstataálni semmi különösebb testi vagy szervi bajt rajta. Hiába fogta pulzusát, láza nincs Froreich Ernőnek. És mégis nagy beteg. Mikor Scheffer Oszkár kijött tőle a fogházból, megkérdeztük tőle, mi baja Froreichnak.

— Lelki depresszió — felelte a főorvos — láza nincsen, teljesen gyöngy, kimerült és remeg...

Amikor pulzusát fogtam, remegett egész teste. Az emberek tekintetét kerüli...

A vizsgálóbíró előtt alig tudott beszélni. Dadogott és szeme fénytelen volt. A tünetek alapján vizsgálóorvosa is aggódik már, hogy nem él a főtárgyalásig és valószínűleg rabkórházban fejezi be életét.

Sopronból jelentik: Emlékezetes, hogy a Froreich-ügyből kifolyólag felfüggesztették Gelei Frigyes körorvost, akit bűnpalástalással vádoltak. A soproni alispán a körorvost visszahelyezte állásába, mert ártatlansága bebizonyult.

A spanyol diktátorra rálőtt egy tiszt.

Primo de Rivera megsérült. — Kivégezték a merénylőt.

(Barcelona, nov. 6.) Primo de Rivera ellen tegnap revolvermerénylőt követelt el egy tiszt. A tábornok ugyanis a spanyol hadsereg egyik tisztjével vitába keverte. A vita igen izgatott hanguszócsatává fejlődött, amelynek során a tábornok súlyos szemrehányásokat tett a tisztnek. Erre a tiszt hirtelen előrántotta revolverét és két lövést adott le a spanyol diktátorra, aki karján súlyosan megsebesült. A merénylőt letartóztatták és haditörvényszék elé állították.

Későbbi táviratok szerint a merénylőt oka állítólag az, hogy a tábornok a marokkói vereségek után egy kihallgatáson gyávának nevezte a fiatal tisztet. A tisztet a haditörvényszék halálra ítélte s azonnal kivégezték és az összes spanyol lapok hallgatnak az esetről. A párisi Journal des Debats jelentése szerint a kivégzett fiatal tiszt Camps hadnagy volt, akinek atyja vezére volt a katalon mozgalomnak. A kivégzés híre nagy izgalmat keltett egész Spanyolországban.

Forradalmat terveztek a jassyi összeesküvők.

Lázadást akartak szítani a falvakban. — Bratiannu miniszterelnök is szerepel a terroristák halállistáján.

(Bucuresti, november 6.) A Vüls torul megerősít a Dimineata mai híreit a terrorszervezet leleplezéséről és közli, hogy **nálabb két letartóztatás történt. Számos irrott bizonyítékot és lázító röpiratot találtak a házkutatásoknál.** A nyomozást a sziguranca vezérigazgatósága és a katonai ügyészség együttesen folytatják. Egyelőre nagy diszkrécióval kezelik az ügyet a vizsgálat sikere érdekében, de két-három napon belül az összes részleteket a nyilvánosság elé fogják tárni. **A nyomozás szerint a terroristák a gyilkosságok nyomán támadó általános zűrzavart arra akarták felhasználni, hogy fel lázítsák a falvak népét és azoknak segítségével jussanak hatalomra.** A kolozsvári sziguranca vezérfelügyelősége kinyomozta az összeesküvők erdélyi hálózatát.

A letartóztatottak között van egy

ismert ügyvéd titkára, valamint egy egyetemi hallgató, akinek neve nagy szenzációt fog kelteni. A Lupta jelentése szerint a letartóztatottak bevallották, hogy **október 15-én a bukaresti Carpatt sörözőkban tartották értekezletet Corneliu Codreanu részvételével,** ami kor is véglegesen megállapították a terrorista akció tervét. Az értekezlet jegyzőkönyvét valamennyi diák aláírta. Ebben a jegyzőkönyvben van azoknak a névsora, akiket láb alól el akartak tenni. **Közülük van a miniszterelnök, Constantinescu Alexandru, Vaitoianu, Tatarescu, Argetoianu, Mille Constantin, Costa Foru, Eli Bercovici, Rosenthal stb.**

A bukaresti letartóztatásokkal kapcsolatban házkutatások történtek Jasiban, Focsaniban, Tecueiban és Galacon.

Bratiannu Jonek a jassyi egye-

tem rektorával folytatott megbeszélések után nyomban intézkedett, hogy a diák mozgalmak ellen a legsúlyosabb körülményeket vessék be, hogy minden anarchikus mozgalmat elfojtva biztosítsassék a rend és a nyugalom. Ennek tulajdonítandó, hogy pillanatról-pillanatra történnek ez ügyben hatósági intézkedések és letartóztatások.

Letörlik

a soproni diáksztrájkot.

A magyar kormány erélyes intézkedési.

(Budapest, november 6.) A soproni erdő- és bányamérnöki főiskola botránya még nem ért véget. Mint emlékeztetés, a főiskolában a botrány két zsidó diák felvétele miatt történt, — akik közül az egyik mint tudósítónk jelenti — erdélyi származású. A diákság azt követelte a rektortól, hogy a diákokat zárják ki az iskolából. A rektor nem teljesítette a követeléseket, mire a diákság a budapesti diákközpontok biztatására sztrájkba lépett. A két zsidó diák a béke kedvéért eltávozott a főiskola kötelekéből, de a diákság harca ezzel nem ért véget. Követeléseket támasztottak, mire a kultusz-kormány erélyes lépésre szánta el magát. Különböző pontokat állított fel s csak ezek aláírása után volt hajlandó a főiskolát újból megnyitni; a kötelezvények aláírását pedig csütörtök esti 6 óráig követelte. A diákság a jelentkezésre nem mutatott nagy hajlandóságot, ellenben a mozgalom irányítója, a Magyar Főiskolai és Egyetemi Hallgatók Szövetsége nagy meglepetést keltő s váratlan felhívást intézett a diáksághoz.

Az eddigi biztatásokkal és izgatással szemben felszólította a soproni diákokat, hogy írják alá az ívet és jelentkezzenek a tanításra. A diákszövetség e váratlan állásváltoztatása nagy meglepetést keltett a soproni diákezek között, kik gyűlésben hozták a központi szövetség felhívását a diákság tudomására. Ezen a gyűlésen határozta el az ifjuság, hogy eleget tesz a központi felhívásának. Valószínű, hogy nagyrésben elfogadják az indítványt, de a diákok másik része megtartja eddigi merev, elutasító álláspontját. A központi szervezetek békülékenységét a kormány közbelépésének tulajdonítják, amely most már erélyesebb lép fel a diáksággal szemben.

— Nagyatádi elárult mandátuma. Budapestről jelentik: Nagyatádi mandátumát, a budapesti lapok értesülései szerint, felajánlották Farcas-Belának, Nagyatádi volt titkárnak.

Gyermekmatiné

vasárnap d. o. 11 órakor

Nagymamakodvencé

vigjáték 5 felvonásban. Főszerepben „Ó” Harold Lloyd és egy kétfelvonásos burleszk 20.303

az aradi Uránlában.

**SZÍNHÁZ U
MŰVÉSZET**

* Az aradi színház heti műsora. Pénteken: Marinka, a táncosnő, operette. Szombaton délután 3 órai kezdettel: Mihályiné két lánya. Este román előadás. Vasárnap d. u. fél 3-kor: Árvácska, operette; fél 6-kor: Gazdag lány, vigjáték; fél 9-kor: Balga szüz, vig-opera; bemutató előadás.

* Othello. (Shakespeare-est az aradi színházban.) Az aradi színház prózatársulata ma este Shakespeare örökbecsű remekművét Othellót mutatja be. Fekete Mihály a címszerepben ismét bebizonyította, hogy a legkiválóbb klasszikus színész Erdélyben. Művészetével és átérzéssel tolmácsolta a nehéz szerepet. Méltó partnere volt Fekete Irén, aki Desdemónát nagy drámai erővel játszotta. Mészáros Béla mint Jágó, Darvas Ernő mint Brabantio kitűnők voltak. A többi szereplő is igyekezett hozzájárulni a sikerhez. A közönség nem mutatott nagy érdeklődést és felház sem nézte végig az előadást, amely nagyobb közönséget érdemelt volna. A rendezés nehéz munkáját Fekete Mihály pompásan végezte. (m. r.)

* Hangverseny az aradi Kulturpalotában. Szépszámu és lelkes közönség hallgatta végig ma este a Corfescu-pár opera-estélyét az aradi Kulturpalotában. Massenet Manon című operájának első, második és harmadik felvonásából énekeikét részleteket csillogóan kulturált hangjukkal. Corfescu Miklós tenorba hajló magas bariton hangja tisztán csengő és iskolázott. Corfescu Virginia gyönyörű csengésű és magas szárnyalású szopránját a közönség élveztél hallgatta és szünni nem akáro tapssal honorálta. A zongorakíséretet Kovács Mihály látta el művészetével. (—)

* Balogh Böske vendégfelléptei Aradon. Fekete Mihály színgazgatónak sikerült Balogh Böske, az aradiaknak több éven keresztül kedvelt szubrettjét néhány vendéjátékra megnyerni. Balogh Böske hétfőn kezdte meg vendégszerepléseinek sorozatát a Három a táncban, kedden a Három gráciában, szerdán a Hazudik a muzsikaszóban, csütörtökön pedig az Árvácskában lép fel. Balogh Böske vendéjátékai rendes helyárok mellett mennek és arra a színházi pénztár már megkezdte a jegyárutást.

* Az aradi színházi iroda hírei. A népszerű Gilbert-operettet eleveníti fel ma este a színház: a Marinka, a táncosnő, amely szentimentalizmusával fogta meg a szíveket. Marinka a szépséges Lengyel Irén lesz. Daisy a csodaeleven Zilahy Irén, a herceg Szűcs Laci, Cezár Radas Bandi és a többi szerepek is a társulat legjobbjai játsszák. — A szezon vigjáték-szlágere Bus-Fekete Lászlónak. Mihályiné két lánya című darabja, amelyet szombaton délután három órai kezdettel, kedvezményes helyárok mellett hoz színre a társulat. Szombaton este román előadás van. — Az aradi színházban az Árvácska szimbolizálja a zsúfolt házat, eddig min-

**Franyó Zoltán
viszonzát emelt feljelentője ellen.**

Sikkasztással, lopással és hűtlen kezeléssel vádolja a Génius Igazgatóját (Saját tudósítónktól.) Általános feltűnést keltett a Közlöny mai számában megjelent cikk, amely szerint Zala Béla a Génius aradi irodalmi lapvállalat igazgatója rendkívül súlyos vádokat tartalmazó feljelentést tett a rendőrségen Franyó Zoltán, a lap felelős szerkesztője ellen. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során aztán Franyó Zoltán feljelentést tett Zala Béla ellen sikkasztás, lopás, hűtlen kezelés és magánlakásértés miatt. A lap szerkesztője kihallgatása alkalmával azt bizonyította, hogy neki joga volt a kiadóhivatalba be-

hatolni, mert a lap nagyrésztben az ő tulajdonát képezi. Kénytelen volt ezt az eszközt igénybe venni, mert Zala Béla többszöri felszólítása dacára sem akarta az üzleti könyveket és levelezéseket rendelkezésre bocsátani, hogy azokat megtekintse. Az üzleti könyvekre és iratokra azért volt szüksége, hogy Zala az ellene felhozott vádak bizonyítékait el ne tüntesse. A rendőrség a két feljelentés kapcsán több tanút hallgatott ki ebben a meglehetősen komplikált ügyben, s a további eljárás lefolytatása céljából az összes iratokat holnap átteszi az aradi ügyészségre.

Macdonald kiadja emlékiratait

A munkásvezér vissza akar vonulni pártja vezetésétől. — Baldwin kormánya alakítása.

(London, november 6.) Mint jelentettük, Macdonald a Buckingham-palotában lefolyt királyi kihallgatáson beadta lemondását, s utóda Baldwin a konzervatívok győztes vezére lett. Nem teljes tíz hónappal hivatalbalépése után tehát megtörtént a munkáspárt kormányának lemondása és valóban nem lett volna célja annak, hogy Macdonald a miniszterelnöki székben várja be a november tizenhatodikára összehívott alsóház bizalmatlansági szavazatát akkor, amikor a hatszázötvenöt képviselőből álló negyedszázötvenöt áll a konzervatív párt oldalán. Ilyenformán igen valószínű, hogy Baldwin péntekre valóban kinevezeti kormányát. Macdonald bucsúkihallgatása V. György királynál egy óra hosszat tartott. Macdonald fél hét kor bucsuzott el a királynőtől és este hét órakor jelent meg a Buckingham-palotában Baldwin, hogy átvegye megbízatását a kormánya kifizésére.

Politikai körökben azt beszéltek, hogy Macdonald a munkáspárt vezetésétől is vissza fog lépni. Macdonald erre a lépésre megrögzött

den előadás alkalmával megtett. Az igazgatóság éppen erre a nagy népszerűsége való tekintettel, vasárnap délután fél 3-ra megint az Árvácskát tűzte ki. Fél 6-kor a mulató Szene-vigjáték, a Gazdag lány kerül színre. Fél 9-kor pedig bemutató előadás lesz. Strausz Oszkár Balga szüze, a kiváló vigopera, amely a nagyvárosok színpadait diadalmasan járta be. A Balga szüz két nő főszereplője Auer Kató és Zilahy Irén.

* Prihoda Vasa, a csodahegedűs folyó hó 14-én, pénteken este tartja egyetlen hangversenyét az aradi Kulturpalotában. Jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a Sándor (volt Kelet) hirlapirodiában.

* Grozavescu Traian román tenorista nevét a megismétlődő és egyre fokozódó sikerek rövid idő alatt hírnevére, világszerte ismertté tették. Ez a felfelé ívelő pálya rövid idő alatt elérte azt a magasságot, amelyet csak kivételes művészetbetegek tud-

egészségi állapota és a választási harcok következtében beállott kimerültsége kényszeríti. Ezt a hírt azonban — mondják más oldalról érkező információk — egyelőre fenntartással kell fogadni, noha nem kétséges, hogy Macdonald a teljesített munka következtében betegeskedett már a londoni konferencia-idején is és teljese kimerült a választási harcban, amelyet betegesen volt kénytelen felvenni. Amely igen valószínű, hogy Macdonald újabb bizalmi szavazatot, vagy újabb lander-ré választást fog kívánni pártjától, ha várja azt kívánja, hogy tartsa meg a vezetést. A munkáspárt talán nem fog melegeledkezni arról, hogy most ugyan nem érte el a várt eredményt a választási küzdelemben Macdonald, de januárban kormánya szellette a munkáspártot és a mostani választáson is egy millióval szaporította a munkáspárti szavazatok számát.

Londoni jelentés arról tudósít, hogy Macdonald egy amerikai kiadó cég ajánlatára legközelebb megkezdí memoáriájának megírását.

nak elérni. Grozavescu művészi érvényesülésének, diadalokkal teli pályafutásának elérkezett legmagasabb zenitjére. Amerikába megy, ahol a Metropolitan-opera tagja lesz, havi tízezer dollár fizetés mellett. De mielőtt Grozavescu tengerentútra utazik, bucsuzik attól a közönségtől, amely szeretetétbe fogadta. Így Aradon is bucsuestélyt rendez a hírneves tenorista. November 19-én tartja egyetlen hangversenyét az aradi Kulturpalota nagytermében. Grozavescu az erdélyi hangversenyturné rendezésére Pariagi látogat, a váradi színház volt igazgatóját kérte fel. A hangversenyre vonatkozó felvilágosításokat a Sándor (Kelet) hirlapirodiája adja.

* Elkasztott divatkiállítás. Most kaptunk értesítést arról, hogy a volt „Missir” Au Printemps Arad, november 9-ére hirdetett divatkiállítását technikai okokból kifolyólag rövid időre elhalasztotta.

**Meglopták
Mariana szerb királynét.**
A tolvaj állomásfőnök elajándékozta a királyné ékszereit.

(Belgrád, november. 6.) Érdekes bűnügyet derítettek ki a szerb hatóságok Buccariban. Mariana királyné a közelmúltban átutazott Buccariban és az állomáson valaki ellopta egyik bőröndjét, amelyben értékes ékszerek voltak, azonkívül két kis börcötésű könyv, amelybe a királyné látogatói jegyzik nevéket. A rendőri nyomozás eredménytelenül végződött. Néhány nappal ezelőtt Vargazon dr. a belgrádi vasutigazgatóság inspektora egy másik vasúti lopás ügyében vizsgálatot folytatott Buccariban. Mikor az állomásfőnök szobáját vizsgálta át, az egyik szekrényben reabukkant a királyné könyvecskéire. Valatóra fogta az állomásfőnököt, aki rövidesen beismerete, hogy a bőröndöt — mint talált tárgyat — az ő szobájába hozták és mivel a tulajdonosa nem jelentkezett, felfeszítette. Ekkor tudta meg csak, hogy az utazótáska a királyné tulajdona, de ekkor már nem mert erről jelentést tenni. A vizsgálat megállapította, hogy a nagyértékű ékszereket az állomásfőnök elajándékozta, a királyné bőröndjét pedig utazásai alkalmával többször használta. A tolvaj állomásfőnököt átadták a bűnügyi hatóságoknak.

Embertelen ápoló.
Az aradi közkórház elmebetegjeinek kintója.

(Saját tudósítónktól.) Súlyos anomáliáknak jöttek nyomára az aradi közkórházban. A kórház elmeosztályán Bolt Mihály ápoló felügyelete alá tartoznak a férfi betegek. Az ápoló, mint most kiderült, a legsúlyosabban visszaélt hatalmával, állandóan ütötte-verte a szerencsétlen betegeket, akik annyira féltek tőle, hogy nem mertek az embertelen ápoló ellen panaszt tenni. A napokban aztán egy Czentye János nevű buttyiní földművelőt hoztak be a kórház megfigyelő osztályába. Bolt az új beteggel szemben sem tett kivételt, hanem őt is súlyosan megverte. Tegnap látogatást tett a betegnél nővére, Czentye Mária, akinek a szerencsétlen elpanaszolta a történeteket. Az asszony azonnal a kórház irodájába ment és panaszt tett az ápoló ellen. Bolt ellen a kórház igazgatósága vizsgálatot indított, amelynek során az ápoló be is ismerie bűnösségét. A megindult vizsgálat valószínűleg Bolt Mihály egyéb üzemeit is felderíti és megszabadítja a magukkal tehetetlen betegeket embertelen kintó-juktól.

Mai leánvok
La GARGON o. regény filmre átdolgozva
vasárnaptól
az aradi APOLLOBAN

HIREK

Mágnásoldusok.

Az amerikai kormány adatait akart szereznél az uccai koldusokról, akik a háború óta Amerikában is nagyon elszaporodtak: irásbeli jelentést kért erről az ügyről a városok rendőrségeitől. Ez az irásbeli ankét meglepő adatokat derített ki. Kitént, hogy a legtöbb uccai koldusnak tekintélyes bankbetétje van, legtöbbje saját házában lakik, sőt olyan is van közöttük, aki autót tart s azon utazik városról-városra. Ezek a koldusmágnások különben nemcsak az uccasarkokat, hanem a városokat is megvédogatják. Olyan városban, ahol nem keresnek naponta legalább is harminc dollárt, nem maradnak sokáig. Azt beszéltek, hogy szakszervezetük is van. A jelentés megemlékezik többek közt egy vak koldusról, aki a Maine államban levő Bangó városból saját autóján Kaliforniába ment üdülni két leányával, vejeivel és valamennyit a „papa” tartotta el. A másik koldus, akinek Kalifornia a hazája, de Newyorkban „dolgozott”, egyszer sürgős ügyben haza utazott, még pedig luxus kupéban a szolgálóval együtt. Egy harmadik koldusról, aki rendes kegydíjat húzott egy newyorki jótékony egyesülettől, kiderült, hogy öt háza van. A legtöbb koldus — így végződik a jelentés — sokkal gazdagabb, mint azok, akik nekik almitstnát adnak.

A jugoszláv kormányválság. Belgrádból jelentik: A kormányválság még mindig tart. A koncentráció a radikálisok túlzott követelése miatt nem sikerült, mire a tárgyalásokra designált Timotievics visszaadta megbízatását a királynak.

Hivatali szünet. Az aradi rendőrprefektúra közli, hogy a szombati görög keleti egyházi ünnep alkalmával a közhivatalok szünetet tartanak. Gyárak, műhelyek dolgozhatnak és az üzletek nyitva tarthatók.

Tárgyalás Románia és Ausztria között. Bucurestiből jelentik: A román és osztrák kormányok megállapodtak egymással, hogy újból felveszik a tárgyalásokat a st.-germaini szerződés vitás pontjaira vonatkozólag. A tárgyalások színhelye Bécs lesz. Ugyancsak megállapodott a kormány Magyarországgal is a trianoni békeszerződés egyes szakaszai feletti eszmecsere nézve. Ezen a tárgyaláson a jóvátételi anyag felosztása körüli ellentétek kerülnek majd szóba.

A német kölcsön. Berlinből jelentik: A német kölcsönből 795 milliót jegyezték le külföldön, míg a fennmaradt ötmillió lejegyzése Németországra maradt.

Szabadon engedték az Esti Lloyd igazgatóját. Megirtuk, hogy Kovács Jenő dr., a timisoarai megszünt Esti Lloyd napilap volt igazgatóját különböző feljelentések alapján letartóztatták, a vádtanács azonban szabadlábra helyezte. Alig hagyta el dr. Kovács az ügyészség fogházát, újabb gyanúok alapján a rendőrség letartóztatta és visszakeresztelte az ügyészség fogházába. Nicolescu ügyész dr. Kovács Jenőt ma újból kihallgatta és mivel az újabb vádak nem teszik szükségessé a volt lapvállalati igazgató fogvatartását, csütörtökön este újból szabadlábra helyezte.

Gazdasági barátság Románia és Magyarország között

Volt magyar államtitkár nyilatkozata a román-magyar gazdasági kapcsolatokról.

(Budapest, november 6.) Dr. Hantos Elemér nyugalmazott államtitkár a Magyar Pénzüntézetek Országos Egyesületének elnöke, a kinek értékes és mélyen gyökeredző gazdasági nexusai vannak Erdélyben és a Bánátságban rendkívül érdekes nyilatkozatot tett a Közlöny budapesti tudósítója előtt a román-magyar gazdasági kapcsolatokról.

Románia és Magyarország gazdasági élete — mondotta Hantos államtitkár — nemcsak a szomszédosság, hanem a multból fennmaradt összeköttetések szálaiknak egybefonódása következtében is annyira egymásra utalt, hogy a román-magyar gazdasági együttműködés fontosságát és sürgősségét külön kiemelni szinte felesleges. Középeurópában rend és béke csak úgy lehet ha az országok között mesterségesen fenntartott akadályokat gazdasági szerződésekkel elminálják. Minden illetékes tényezőknél oda kell hatni, hogy Magyarország és Románia között a politikai és gazdasági béke érdekében normális gazdasági összeköttetés és kereskedelmi forgalom

Házasság. Lazarul György timisoarai sziguranca komisszár és Kottoc Mária verseci urileány házasságot kötöttek.

Műsoros est a timisoarai református templomban. A Bánáti Református Lelkészek Egyesülete Szabolcska Mihály elnöke alatt tegnap este ülést tartott Timisoarán. Tanácskozás után a református templomban műsoros estély volt. Zöldi Mihály végvári lelkész mondotta a megnívó imát, utána Szabolcska László mondott üdvözlő beszédet. Nemes Elemér igazfalvi lelkész, egyesületi elnök szabadelődése után Tomm Béla hegedűművész szerepelt. A művészi virtuozitással előadott hegedűszámokat dr. Balázs Emília kísérte zongorán. A kitünő műsort Jöng-Draskóczy Ilonka szavalata zárta be.

Orvosok katonai rangja. Május 15-én rendelet érkezett Arad város orvosi hivatalához, amely szerint azok az orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok, akik a háborúba katonai szolgálatot teljesítettek, elnyerhetik az őket megillető katonai rangfokozatukat. A rangfokozat megítélésénél figyelembe veszik a diplomájuk megszerzésének idejét és az ugyanannyi időt szolgáló aktív tiszteket megillető katonai rangot nyerik el. A városi orvosi hivatal felhívja az aradi orvosokat, gyógyszerészeket és állatorvosokat, hogy katonai rangjuk elnyerése végett az orvosi hivatal utján nyújtsák be kérvényüket. A kérvényhez mellékelniök kell az állampolgársági igazolványukat, igazolványt a Laborus szolgálati évekről és a szabad gyakorlatot engedélyező bizonyítvány másolatát.

létesüljön. E tekintetben döntő fontossággal bír majd a Romániával megkötendő kereskedelmi szerződés, amelynek az összes valutáris, forgalmi és kereskedelempolitikai kérdéseket fel kell majd ölelni. Ez Romániának és Magyarországnak egyaránt érdeke.

Valutapolitika téren szükségesnek tartanám, hogy a két ország valutája között fix reláció teremessék, ami a két ország jegybankjának kartellje útján volna elérhető. Forgalmi politika szempontjából szükséges volna olyan megegyezést létesíteni, hogy a vámhatárok ne akadályozzák a kereskedelmi forgalmat. Kereskedelmi politikai téren pedig végre lehetővé kell tenni, hogy az Erdélyből és a Bánátságból Magyarországra, vagy Magyarországból Erdélybe és a Bánátságba gravitáló áru cikkek tarifális szempontból kivételes bánásmódban részesüljenek. A román-magyar kereskedelmi szerződés megkötése e tekintetben remélhetőleg lényegesen előbbre viszi majd a gazdasági közeledés ügyét és hatékonyan elő fogja segíteni a két ország kereskedelmi forgalmát és gazdasági fellendülését.

Elsüllyedt angol tengeralattjáró. Londonból jelentik: Sulvos szerencsétlenség történt Portland közelében, ahol az angol haditengerészek gyakorlatot tartottak. A gyakorlat közben az egyik tengeralattjáró ismeretlen okból kifolyólag elsüllyedt.

Az Aradi Kereskedők Köre elnöksége ma tartott ülésén tárgyalás alá vette azokat a bejelentéseket, amelyek beszámoltak egyes háztulajdonosok házbérköveteléseiről, akik a jövő májustól az üzletek bérét túlzott mértékben emelni kívánják és figyelmezteti tagjait, hogy őrizzék meg nyugalmukat és az együttes eljárás erejével fejtessenek ki ellentállást. Rámutat az elnökség Marzescu igazságügyminiszter minapi nyilatkozatára is, amelyet a vadul comercial előkészítéséről tett és amelyben hangsúlyozta, hogy a mostani 14-szeres bértől túlzott eltérésnek nem lehet helye. A kérdéssel egyébként a november 16-án, vasárnap Timisoarán tartandó nagygyűlésen az Arad-Bánátsági Kereskedő Egyesületek Szövetsége is foglalkozni fog és elő fog járni az illetékes hatóságoknál.

Lopott óra. Az aradi államrendőrség lefoglalt egy lopásból származó ezüst tulaórárt és egy aranyláncot. Igazolt tulajdonosa átveheti Sava Mihály detektívnél a Marasesti (Kossuth) uccai rendőrségen.

Alegelőbb és legjobb raglánok, férfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós cégnél. 5007

Aradi pincérek bérmozgalma. Az aradi pincérek ismét bérmozgalmaikat kezdtek. A tárgyalások a munkaadók és pincérek között nem vezettek eredményre és így az aradi munkafelügyelőség közbenjárását vették igénybe, amelynek határozata szerint döntőbíróóság illetékes a bérmozgalom ügyében.

Jókai-centennárium. Budapestről táviratolozták: Nagy előkészületek folynak a február 18-ára kitűzött Jókai-centennárium megtartására. Az előkészítő-bizottság Rákosi Jenő vezetésével megkezdte munkáját.

Kórházavatás Debrecenben. Budapestről jelentik: A debreceni egyetem ma avatták fel, ünnepélyesen az új gyermekgyógyászati klinikát. A felavatási ünnepségen Hortny Miklós kormányzó is megjelent.

Szobrot kap Tömörkény István. Szegedről jelentik: A szegedi írók és művészek körében nagy akció indult meg, hogy Tömörkényi Istvánnak, az ismert magyar íróknak szobrot állítsanak.

Kulturális és szórakoztató estélyt rendez november 9-én Ghioroc protestáns társadalma. A sikeresnek ígérkező estély gazdag műsorából a következő számok emelkednek ki: Prologot mond Görtler Béláné, zongorázik Palotás Ilonka. Érdekes egyfelvonásos életkép lesz a ref. egyházi énekkar kísérete mellett. Szavalók: Neszly Irén, Mucsi Juliska és Bereczky Jolán. Előadást Nagy Zoltán ref. lelkész tart. A műsor énekszámait dr. Vitos Pálné gyoroki urhölgy és Szabó Gyula aradi színművész látják el. Szilvássy Piroška hegedűszólóját Kovács Mihály színházi karmester kíséri zongorán. A műsor egyik várva-várt száma az a Thihoust bohózat, amelynek szereplői a színművészi kvalitásokról már előnyösen ismert Lederer Ferenc és neje, gyoroki lakosok lesznek. Az estély 8 órakor kezdődik.

Ériesítés. A csermői országos vásár folyó hó 8-án, 9-én fog megtartatni mindenféle állatfelhajtással.

Oszidányro clesón csak STRASSER divatruházásba vásárolhat Aradon, szemben a Lutherus templommal.

Földalatti villamos Bucurestiben. A főváros tanácsa kiküldötte Ginzescu mérnököt Budapestre és Bécsbe azzal a megbízással, hogy ebben a két fővárosban a földalatti villamos vasúti tanulmányozza. Szó van tudniuk arról, hogy Bucurestiben is bevezelik a földalatti villamost, ha a külföldi tanulmányút eredménye kedvező lesz.

Javulás Pethes Imre állapotában. Budapestről jelentik: Pethes Imre, a Nemzeti Színház beteg művészeinek állapotában javulás állott be.

Az Astra ünnepe. Az „Astra” kultúregyesület aradi közgyűlésére pénteken délután negyed öt órakor érkeznek meg a vendégek az aradi állomásra. A fogadtatásra a katonai és polgári hatóságok vezetőin kívül megjelennek a város összes tisztviselői is.

Mai leányok La GARCÓN a regénye filmre átdolgozva vasárnapról az aradi APOLLOBAN.

— **Harc a veneriás betegségek ellen.** Az aradi egészségügyi bizottság tegnap délután öt órakor ülést tartott. Jelentékei ügyek elintézése után dr. Cucc: Vazul városi főorvos előterjesztette az általa készített szabályrendeletet a veneriás betegségek és a prostitúció leküzdéséről. A terjedelmes szabályrendelet rendkívül fontos újításokat tartalmaz és részletes tárgyalása a legközelebbi ülésen fog megtörténni.

— **Templomok tolvaja.** Budapestről táviratozzák: Vakmerő tolvajlásokra jöttek rá a ferencrendiek templomában. Egy nőt elfogtak, amint éppen a Szent Antal perselyeket törte fel és kivette tartalmukat. A nőt átadták a rendőrségnek, ahol kiderült, hogy **Bulyowszky Ilona** budapesti tisztviselőné. Bulyowszky Ilona elmondotta, hogy már több év óta fosztogatja a templomok perselyeit és eddig mintegy hetven millió koronát loptott össze. Letartóztatták.

— **Eskütt Lajos épelméjű.** Budapestről jelentik: Ma terjesztették be az orvosszakértők véleményüket Eskütt elmeheti állapotáról. A szakértők megállapítják, hogy Eskütt teljesen épelméjű és nem szenved beteges hazudozásban. Mivel Eskütt jelenleg súlyos beteg, lehetséges, hogy a 19-ére kitűzött tárgyalást elhalasztják.

Claude Farrere híres regénye
LA BATAILLE
(A csata).
Főszerepben:
SESSUE HAYAKAWA.
Még ma pénteken és szombaton az aradi **APOLLO**-ban.

— **Nagy tűz Budapest mellett.** Budapestről táviratozzák: Nagy tűz pusztított ma Rákospalotán. Egy eldobott cigarettától kigyulladt egy farakár. A hatalmas lángok átcsaptak a szomszédos lakóházakra és egy ottlevő edényraktárra. A faraktár porráégett, a többi házban is a tűz nagy kárt idézett elő. A kár az eddigi becslés szerint meghaladja a 400 millió koronát.

— **Kellemetlen névcsere.** A Közlöny tegnapi előtti számában megírta, hogy az aradi rendőrség letartóztatta Frumosu Pétert egy külvárosi vendéglőben. Frumosu egy rosvottmultu ember társaságában tartózkodott és ugyanaznap Timisoaráról távirat jött, hogy egy hasonló nevű ember megszökött az ottani rendőrség börtönéből. Az aradi rendőrségnél azonban Frumosu beigazolta, hogy ő véletlenül került a vele együtt elfogott ember társaságába és nem azonos a Timisoaráról megszökött betörővel. A rendőrség Frumosu Péter ellen minden eljárást beszüntetett és szabadon bocsátotta.

Halottrablók az aradi ótemetőben.

Ellopták a koporsókat, a holtak csontjait pedig kiszórták.

(Saját tudósítónktól.) Több régi, tekintélyes aradi polgárcsaládot ért kellemetlen és elszomorító meglepetés halottak napján. Amikor az ótemetőbe mentek, hogy ott nyugvó hozzátartozóikat felkeresve, kegyeletüknek áldozhassanak, lesújtva konstataáltak, hogy a kápolna mellett levő sírboltokat feltörték, az ércoporsókat, amelyekben a halottak maradványai pihentek, ismeretlen tolvajok ellopták, a halottak csontjait pedig a sírbolt mellett levő útra szórták ki.

Ide s tova száz esztendeje, még 1830-ban négy aradi tekintélyes polgárcsalád, a Beck-, Stamfel-, Scholtz- és Schweller-családok az aradi ótemetőben egy csinos kápolnát építettek. Egyszermind az aradi városi pénztárbar egy alapítványi tőkét helyeztek el, hogy abból a város kápolnát mindenkor jókarban tartsa. Ez év tavaszán ismeretlen tettesek feltörték a kápolnát és elvitték az

oltárt, az orgonát, a gyertyatartókat és az összes szentképeket. Amit nem vihettek el, azt összetörték. Az egyik család jelenleg élő tagja, Scholtz Gyula ekkor kérvényt adott be az aradi városi tanácshoz, hogy az alapítványi összegből helyezték újból jókarba a kápolnát. A kérvény elintézése azonban késett. E helyett az történt, hogy a kegyeletért rablók újra látogatást tettek a kápolnában. Ott azonban már nem találtak elvinni valót. Feltörték a sírboltok kőajtáját és a halottak csontjait kidobták az útra, az összes ércoporsókat pedig elvitték. Ilyen állapotban találták azután a kegyeletüket leróni akaró utódok a sírboltot. — A családok tagjai most saját költségükön akarták rendbehozni a sírboltot, újból koporsóba tenni a halottak csontjait, hogy az elődök iránt tartozó kegyelüknek eleget tegyenek. A felháborító lopásról pedig jelentést tettek az aradi rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

A megtámadott ügyész.

Érdekes tárgyalás a budapesti törvényszéken.

(Budapest, november 6.) Érdekes ügy tárgyalását kezdte meg ma a budapesti büntető törvényszék. Mint annak idején részletesen megírtuk, ez év májusában Tóth József próbarendőr éjszaka súlyosan megverte Karácsonyi Bálint budapesti ügyészt, majd megbilincselve a főkapitányságra vitte. Ott azt jelentette, hogy az ügyész ittasságában bántalmazta őt. Gunhardt rendőrorvos annak idején orvosi bizonyítványt állított ki, amely szerint Karácsonyi másodfoku alkoholmérgezésben szenved. Amikor az ügyész vissza nyerte szabadságát, azonnal jelentést tett az esetről és az ügyészség Tóth József rendőr ellen hamis vád büntetéseért, hamis tanúzásra való rábeszéléseért, személyes szabadság megsértéseért, Oberle közrendőr ellen pedig büntetésért, Gunhardt rendőrorvos ellen hamis orvosi bizonyítvány kiállításáért vádat emelt. Ma kezdődött az ügy tárgyalása. A tárgyaláson Tóth rendőr fenntartotta vallomását, hogy az ügyész részegen megtámadta és közben nekiesett egy ottlevő falnak. Így sebesült meg. Oberle beismerte, hogy szíjat adott Tóthnak, amely-

lyel megkötötte az ügyészt, a rendőrorvos pedig fenntartotta a bizonyítványban mondottakat. Karácsonyi ügyész elmondotta, hogy nyugodtan állt az uccán, amikor Tóth rákiáltott: — Részeg disznó, menj haza. — Ezután a rendőr megtámadta kardjával és ütlegelte. A tárgyalást folytatták.

MOZI

xx Az orosz-japán háború izgalmas keretében játszódik le az aradi Apolló nagyszerű slágerfilmje, Claude Farrere világhírű regénye „A csata”, amely még csak ma, pénteken és holnap, szombaton szerepel az aradi Apolló mozgósínház műsorán. Egy külön világot mutat be ez a film. A régi és új Japán két lélekemelő emberi típusa mutatkozik be előttünk ezen a filmen, amelyet eredeti japán filmművészek alakítanak. A hatalmas film teljes sikert aratott Aradon.

xx A mai lányok. A jelenkor képe. Modern sláger-film vasárnapról az aradi Apollóban.

xx Az aradi Uránia filmszínház kettős kacagó műsora. Ma, pénteken közkívánatra mutatja be az Uránia Harold Lloyd „Ó”, a világhírű filmkomikus két legjobb alakítását: a Nagymama kedvence, egészen újszerű vigjáték 5 felv. és Muszájból tengerész.

Az aradi **Uránia** Kettős kacagó 2 órás előadás műsor.

Közkívánatra

10 felvonás egy előadásban

főszerepben:

„Nagymama kedvence” egészen újszerű vigjáték 5 felv.

„Muszájból tengerész” egészen újszerű vigjáték 5 felv.

„Ó” HAROLD LLOYD

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

tengerész, egészen újszerű vigjáték 5 felvonásban. — Mindkét vigjáték egy előadáson kerül vetítésre. — 10 hosszú felvonáson át harsogó kacagás fogja kísérni Harold Lloyd „Ó” utólríhetetlen humoru mesteri alakítását. Miután a 10 felvonás vetítése teljes 2 órát vesz igénybe, ezért az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Orülsöget szimulál a veszprémi anósgyilkos

Súlyos terhelő adatok merültek fel a meggyilkolt milliomos nevelt leánya ellen.

(Budapest, november 6.) Szenzációsan érdekes fordulat állott be Angelli, dúsgazdag veszprémi földbirtokos meggyilkolásának ügyében: a gyilkos vő felesége, Bácsiné ellen terhelő adatok merültek fel. Eszerint a nevelt leány előre tudott volha atvja meggyilkolásáról. A tanuvallomások szerint Bácsiné közvetlenül a gyilkosság után találkozott nevelőanyjával, aki szemrehányásokkal ostromolta. A leány gúnyosan felelt erre?

— Miért kinzott évekig?

A terhelő adatok alapján Bácsiné újból kihallgatását rendelték el. A rendőrség véleménye az, hogy a meggyilkolt földbirtokos nevelt leányát előreláthatólag őrizetbe veszik. Ezzel az új fordulattal párhuzamosan a gyilkos Bácsi Géza kihallgatása is folyik. Bácsi állandóan sir, azonban sem beszélni, sem emlékezni nem akar. A legutóbbi kihallgatásán még a rendőrség előtt tett vallomására vonatkozólag sem nyilatkozott és azt sem erősítette meg, viszont meg sem cáfolja. A kihallgatás után a megtörtés csak estefelé mutatkozott a gyilkoson. A késő esti órákban pedig örülsöget szimulált, haját tépte, zokogott és csak azt a térképet követelte, amelyet az emlékezetes délutánon apósának mutatott. Bácsit ma dr. Kiss Ernő ügyész elé vezették, ahol arról panaszkodott, hogy nagyon rosszul érzi magát. Vallani ezuttal sem vallott, hanem arra kérte az ügyészt, hogy délután vezettesse újra maga elé, mert bizalmasan beszélni akar vele. Ezután lenyomatot vettek az újjáról, hogy azt a budapesti büntügyi nyílvántartó osztályba küldjék. Az ügyész véleményét a következőkben foglalta össze: — Azt hiszem, hogy makacs, konok gonosztevével van dolgunk, aki mindenképpen a boldogot igyekezett játszani.

A vizsgálóbíró intézkedésére különben Bácsit előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Megtámadtak egy entente bizottságot.** Bécsből jelentik: A lapok jelentései szerint súlyos incidens történt Bajorországban. A tömeg Ingolstadt-nál feltartóztatta az entente ellenőrző bizottságát és tagjait szidalmazta és bántalmazta. A bizottság jelentése alapján megindították a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy ki felelős a megtörtént incidensért.

KÖZGAZDASÁG

Kereskedők a kényszeregyezségek reformjáért.

Az arad-bánsági kereskedő-testületek együttes akciója.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Kereskedők Körében megalakult Hitelezők Védőegyesülete az igazságügyi miniszterhez kérvényt adott be, amelyben az érvényes kényszeregyezségek 6-ik szakaszában a miniszternek fenntartott jog alapján azt kérte, hogy bocsássa ki a miniszter azt az általános rendeletet, amely megállapítsa a tartozások kiegyenlítésére fizetendő azt a legkisebb hányadot és a tartozások kiegyenlítésére megszabható azt a legkisebb szabab határidőt, amelynek felajánlása mellett egyezségi eljárásnak helye van. A rendelet kibocsajtása esetén az eljárást meg sem lehet indítani, ha az adós ajánlata nem felel meg az előirandó feltételeknek. Az egyesület a minimális kvótának 25 százalékon felül a maximális időnek 1 éven belül megszabását kérte. A bead-

vány egyben azt is kéri, hogy a miniszter rendelje el, hogy a hitelezők érdekeinek olcsóbb és szakértőbb megóvása végett rendszerint ne ügyvédet, hanem szakembert nevezzenek ki vagyonfelügyelőnek, ügyvédet csak ha komplikált jogi kérdések volnának megoldandók, de ez esetben okvetlenül rendeltessék ki a védőegylet tagjai közül egy szakember, aki megállapítsa a vagyonállapotot, az üzletvitel természetét, a fizetés képtelenség igazi okait és ennek az előterjesztése szolgáljon alapul a bíróság döntésének az egyezségi ajánlat elfogadás, vagy visszautasítása tárgyában.

Az egyesület csatlakozás végett beterveztette javaslatát az Arad-Bánsági Kereskedő Egyesületek Szövetségének november 16-iki temesvári nagygyűlése elé is.

A lej újabb párisi emelkedése.

A román valuta 10.90-re emelkedett Párisban, Zürichben 2.90-es árfolyamon jegyezték.

(Saját tudósítónktól.) A lej, amely hetek óta 2.90-es árfolyamon stabilizálódott Zürichben, Párisban pedig 10.60 árfolyamon jegyezték újból emelkedő tendenciát mutat. Tegnapelőtről 15 pontos emelkedéssel 10.75-re ugrott a lej, ma pedig újabb 15 pontos emelkedéssel Párisban elérte a 10.90-es magasságot. A devizapiac lanyha.

HELYI VALUTAÁRAK. (Nov. 6.) Francia frank 9.70, svájci frank 34.60, dollár 177%, dinár 260, szokol 530, lira 780, angol font 820. **Külföldiek:** Budapest 430, Bécs 395, Prága 536, Zürich 3475, Milano 785, London 823, Páris 960, Newyork 179, Belgrád 260

ZÜRICHI NYITÁS. (November 6.) Amsterdam 206.45, Newyork 518.75, London 2371, Páris 27.05, Milano 22.57.75, Prága 15.46.25, Budapest 0.0068, Belgrád 7.55, **Bucaresti 2.90**, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.25.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (November 6.) Amsterdam 206.40, Newyork 518%, London 2371, Páris 27.05, Milano 22.45, Prága 15.47.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.55, **Bucaresti 2.90**, Varsó 0.0001, Bécs 73.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (November 6.) Páris 9.40, London 817, Newyork 179, Milano 782, Zürich 34.50, Bécs 0.0025.23, Prága 5.37. **Valuták:** Napoleon 720, aranyárka 42, léva 1.20, török lira 0.98, angol font 810, francia frank 9.60, svájci frank 35, lira 8, drachma 3.30, dinár 2.60, dollár

177.50, lengyel márka 0.0033, osztrák korona 0.0026, magyar korona 0.0023, szokol 5.30.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (November 6.) Magyar Hitel 432, Osztrák Hitel 168, Salgó 528, Rima 126, Ganz Danubius 2,015, Köszén 3,275, Szlavonia 74, Kereskedelmi Bank 1,070, Schlick 45 és fél, Cukor 2,350, Ofa 535, Hazai Takaréka 2,900. (Az árak ez resekben értendőek.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (November 6.) Belgrád 1093—1099, **Bucaresti 426—430**, Páris 3938—3963, Prága 2229—2248, Milano 3269—3288, Newyork 75510—75910, Bécs 106.25—106.85.

= Kereskedő nagygyűlés Timisoarán. November 16-án, vasárnap-hoz egy hétre az Arad-Bánsági Kereskedő Egyesületek Szövetsége Timisoarán nagygyűlést tart, amelyen Arad kereskedői nagyszámban vesznek részt. Miután Oradea-mare (Nagyvárad) kereskedői is részt vesznek ezen a gyűlésen, együtt lesz itt Orsova—Nagyszentmiklós—Nagyvárad között fekvő egész hatalmas országrész, hogy újból és újból követelje az üzletberek rendezését, a kényszeregyezségi eljárás észszerű módosítását, vámszabad-raktárak felállítását és az elvámolás sok vizsaszásságának az elhárítását, a forgalmi adók eltörlését, a gazdasági pusztulást megállító új pénzügyi politikát. Előadóként Váradról dr. Fried János, az ottani Kereskedelmi Csarnok titkára, Aradról dr. Szöllösi Zsigmond, Lugojról dr. Radó Henrik, Timisoaráról az egyesület vezetősége szerepelnek. A gyűlés a Lloyd termé-

ben lesz fiz. órákor. Aradról eddig 40 kereskedő jelentkezett. A gyűlést társasbéd követi. Délután a Szövetség választmánya állapítja meg az új munkaprogramot.

— Német—belga kereskedelmi tárgyalás. Brüsszelből jelentik: Hétfőn kezdik újra meg a német—belga kereskedelmi tárgyalásokat.

= Esti kereskedelmi tanfolyamokat rendez az aradi iparkamara. Az aradi kereskedelmi és iparkamara módot kíván adni arra, hogy a román nyelvet és levelezést, valamint a feltétlenül szükséges általános kereskedelmi ismereteket a kereskedőelemmel vagy iparral foglalkozó minden egyén elsajátíthassa, tervbevette esti kereskedelmi tanfolyamok rendezését. A tanfolyam 6 hónapig, november 15-től május 15-ig tartana a fú kereskedelmi akadémia helyiségében, az iskola tanárainak vezetése mellett. Az előadások ideje, tekintettel a hallgatóság napközbeni elfoglaltságára, este 8 órától 10 óráig, tehát úgy van megállapítva, hogy mindenki résztvehessen. A heti összes órák száma tíz, amely a következőképpen oszlik meg: román nyelv és román levelezés heti 5 óra, könyvvitel (egyszerű és kettős) heti 2 óra, nemzetgazdaságtan, kereskedelmi és váltójoggal heti egy óra, kereskedelmi földrajz heti egy óra, kereskedelmi számtan heti egy óra. A jelentkező hallgatók anyanyelve szerint a kamara román- és magyar-tagozat felállítását tervezi. A tanfolyamon résztvehet minden kereskedelmi és ipari alkalmazott vagy önálló kereskedő és iparos. Tandíj havi 400 lej. Akik a tanfolyamot látogatni kívánják, ezt a szándékukat írásban jelentik be feltétlenül nov. 12-ig az iparkamaránál és közöljék egyben azt is, hogy melyik nyelvű csoportnak kívánják hallgatói lenni.

— Francia vásárolják a magyar szénrészvényeket. Bécsből jelentik: A párisi bankok az utóbbi napokban nagy vásárlásokat eszközöltek magyar szénbányák részvényeiben. A tőzsdei körök véleménye szerint a vásárlások a közép-európai szénkartell megalakításával függenek össze.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

Nyilttér!

Tudomásomra jutott, hogy a f. hó 8-iki — szombati — aradi napilapokban a nyilttéri rovatban, női becsületemet erősen sértő cikk fog megjelenni.

Felkérek már most mindenkit, hogy mielőtt rólam véleményt alkotna, várják be az összes aradi napilapok vasárnap számainak nyilttéri rovatában adandó válaszomat. P. N.

Hölgyeim!

Megnyílt Aradon, a Strada Eminescu 15. szám alatt (volt Deák Ferenc-utca) a **LEDA** női kalap üzlet.

Gyönyörű bársony modellek és fűkálap újdonságok. Hatalan olcsó áram kirakalomban vannak feltüntetve. Alakítások és formálások 48 óra alatt készülnek. Mindennemű kalapkellékek nagyban és kisnyben kaphatók. 6287

Értesítés.

Van szerencsénk igen tisztelt ügyfeleinket értesíteni, hogy intézetünk f. é. november hó 1-től kezdve újonnan épült székházába Arad, Bulevardul Regina Maria 22. sz. alá — a földszintre — helyezte át működését.

Igen t. ügyfeleinknek rendelkezésére állunk a bank- és takarékpénztári üzlet minden ágában; a legelőnyösebben eszközünk bel- és külföldi átutalásokat, kiállítunk bel- és külföldi csekkeket, vállalunk meghitelezéseket és váltók, utalványok beszedését.

Újjászervezett deviza-osztályunk a legcoulansabbán vesz és elad devizákat, ki szolgáltat vámcskekkeket.

Pénztári órák: d. e. 9—12.
d. u. 3—5.

Az Aradmegyei Takarékpénztár Igazgatósága.

Ma halesély

az ujonnan átalakított

„**Marilla**”

vendéglőben Arad, Str. Minerva (Hona-u.) végén, Szombaton és vasárnap

dísznőtoros vacsora.

Szíves pártfogást kér: 15107
SCHWARZ ANDOR, vendéglős.

Rudolf Mosse 9378

Szülőpótiáshozalkalmas gyökeres szülőitványok és vadvesszők kaphatók:

WINKLER JÓZSEF-nél Arad, Str. Consistorului 38. (Batthyány-u.)

Román és magyar fordításokat

gyorsan, pontosan, jutányosan és felelősség mellett vállal és eszközöl

Sándor (v. Kelet) hírlapiroda Arad

Az Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs tartalommal jelenik meg. Állandó politikai, társadalmi, művészeti és gazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével.

Olvassa és terjessze!

Bar METROPOL Bar. Új tagok, új műsor a teljesen átalakított Metropolkávéházban Aradon

Olcsó órák, ékszerek !! :-:

Ékszerekért magas árat fizetünk.

FEINER óra és ékszerárúháza

Javítások olcsón és

pontosan eszközöltetnek.

BORNSTEIN photo-salon, **ARAD,** készít elsőrangú kivitelű fényképeket és fényképnagyításokat.

Legolesőbb beszerzési forrás Schutz-nál

Arad, Str. Eminescu 28-30. (v. Deák F.-u.)

ahol kizárólag angol és brünni férfi szövetek, szabókellékek állandó nagy raktára van.

Rudolf Mosse 7032.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

TÁMOGATÓ barátot keresek. Leveleket „Őszi rózsá” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 6236

Alkalmazás.

ÜZEMVEZETŐT keresek Faáru Iparvállalatunkhoz, aki faipari gépekben és butorasztalosságban tökéletesen járatos. Ajánlatokat Braun Fülöp Chisineu (Kisjenő.) 700

ÜGYES ruha és fehérnemű varrónő keresetűk vidékre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6238

KERESÜNK mielőbbi belépésre egy a fűszerszakmában teljes jártassággal bíró elsősegédet. Messer Lipót és Fia, Chisineu (Aradmegye.) 10.148

Cégtulajdonosok figyelmébe

Jó megjelenésű és románnyelvet bíró, 4 évi irodai (levelező, könyvelő, gépirő, jól számoló) és utazói gyakorlattal, a kereskedelem bármely ágában jártas, érettségizett és jelenleg is alkalmazásban lévő, véglegesen hadmentesített és jó bizonyítványokkal, referenciákkal rendelkező fiatal tisztviselő bármilyen állást betöltene. Megkereséseket „Elsőrangú” jelígre az „Aradi Közlöny” kiadójába kérek. 16531

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU belvárosi butorozott szobát keres idősebb ur. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.108

Vétel és eladás.

NAGY ŐSTHAZ üsttel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 600

ANGOL Pathé mozigép azonnal üzembehelyezhető, eladó. Arad. Str. Numa Pompiliu (Kasza-ucca) 21. 6231

PERZSA ÉS SZMIRNA SZÖNYEGEK, nagy és kicsi íróasztalok, ezüst evőeszközök, egy- és kétágyas terítők, kézimunkák, dísz tárgyak, városi bunda, női kabátok, fülbevalók, órák, kis kredenc, könyvszekrények, tükrök, nagy ebédülő szőnyegek, hálószobák, szalonok, Biedermeier-szalon, fotelok, tükrök, antik szekrény, szamovár, villany-ernyők, cseropkályha, konj, hasasztal, trakköltöny, stb. eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca) I. em. jobbra.

ELADÓ SZÓDAGYAR teljes felszereléssel. Sinandán Péter Macea. 5947

FAEGYENGETŐ, hosszlyukfúró, körfűrész és marógép eladók. Arad. Strada Alex. Gavra (Csernovits-u.) 22. 6206

ZONGORA, A. Cirikowsky Wien. gyártmányu, jókarban levő, olcsón, eladó. Urundi gyógyszerész, Sziria. 6226

Férfi és női szövetek, pongyola, flanelek a legolesőbban

WEISZ ÁRMIN divatruházában 5100 ARAD, Piața A. Iancu 18. (Szabadság-tér.)

Uzletek.

ELADÓ betegség miatt egy 6 lárata, 16-forgalmu vámmalom motorhajtásra. Csak személyesen tárgyalok. Fray Mihály malomtulajdonos, Szemlak. 6218

Ingatlan.

HÁROM kis hold szőlő házzal eladó Arad határában. Nyomásköz-dűlő 8. sz. 3974

KIVÁNDORLÁS miatt sürgősen olcsó eladásra kínálunk gyönyörű belvárosi házakat elfoglalható lakással. Bővebbet: Wallinger-irodában, Arad, Str. Unirei 13. (Földes-patikával szemben). 15107

Értesítés!

Az Aradi Tejcsernok ezúton értesíti a t. fogyasztó közönséget, hogy Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér), Piața Catedral (Tökölly-tér) és környékén lakó vevői részére a tej kiosztást Guttman Samu cég Arad, Str. Metlanu (Forray-u.) vállalta el. A kiosztást naponta reggel 8-10 óra között, korlátlan mennyiségben, maximális áron, folyó hó 10-én kezdjük meg; addig is a cég előjegyzéseket elfogad. — Tisztelettel **Aradi Tejcsernok.**

Pensió Budapesten

Csinos szobák, elsőrendű ellátással, mérsékelt áron kaphatók 8212

GIZELLA pensióban, Budapest, IV., Harisbazar 6. szám.

OLCSÓN eladó Arad, Str. Episcopul (Magyar-ucca) 18. számú ház. Három szobás lakás elfoglalható. 15.107

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabásztani tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

ISTALLO 4 lóra, kocsiszinnel és szénapadlással kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6220

ELVESZETT hétfőn este Arad. Strada Moise Nicoara (Petőfi-uccától) az Urániáig, vagy bent, egy arany karsattóra. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha visszaszolgáltatja. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6230

Holnap, szombaton disznótoros - vacsora

a „Kispipa”-vendéglőben Arad, Strada Fabricii és Strada Minervei (Gyár- és Ilona-uccák) sarkán. 6229 **Kitűnő hegyaljai borok. Elsőrendű cigányzene.**

Bérbe vételre

Keresünk 2-300 holdas birtokot. Ajánlatokat „Komoly bérítők” címen WALLINGER hirdetője Arad. Str. Unirei 13. továbbít. 15.107

Eladó

nagyon olcsó házhelyek, Micalac-Nou (Ujmikelának) legszebb részén, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágosításokat ad

Muntean,

Arad, Str. Brancovici No. 2. (volt Lázár Vilmos-ucca) 2. szám. 6194

Amerikába

kereskedelmi és családi perfort elintézőket, esetleg kiskorúak kivételét vállalja amerikai állampolgár. Rendelkezik elsőrangú hivatalos referenciákkal, részleges megbízások bármely nyelven „Ingénieur” Agencija Cinema Select Bucuresti küldendők. 6111

Üzlethelyiséget

Aradon, a Str. Metlanu (Forray-u.) vagy Strada Eminescu (Deák Ferenc-uccában) keresek átvétele. Ajánlatokat Wallinger-hirdetője Arad, Str. Unirei (Fábian Gábor-ucca) 13. továbbít. 15107

Nincs drágaság! IOAN VÁRADI JÁNOS drás üzletében Arad, Bul. Reg. Ferd. 62. 20% olcsóbb a mai naptól kezdve minden tárgy, akár vásárlás, akár javítási munkálatokkal bíznak meg. Törökvesem mindenkor jó árut és megbízható munkát adni. Állami, városi tisztviselők, irodai alkalmazottak, sport-egyletek tagjai, vasutasok, postások, szolgák részlete is vásárolhatnak és mindazok, akik mai naptól ezen hirdetésre hívatkoznak, kedvezményben részesülnek. 5921

ORBÁN

ISTVÁN

műbutorgyára

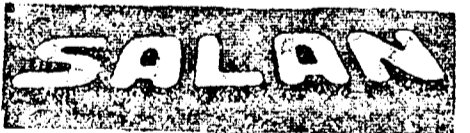
Arad, Piața Stefan Cel Mare (Béla-tér) 16. sz.

Legolesőbb butorbeszerzési forrás. :- Készít a legjobb kivitelben eredeti művészi tervek után háló, ebédülő, uri, leány, gyermekszobákat, bank és szálloda berendezéseket. :- Rudolf Mosse 7018

Rudolf Mosse 7034.

A tudományos világ által elismert legjobb, legtökéletesebb és legolesőbb

fertőtlenítő szer a

Minden bajtól, fertőző betegségtől megóv. Izzadságot és minden más kellemetlen szagot megszüntet.

Kristálytisztá, nem mérgező, teljesen szagtalan.

Kapható minden gyógytárban és drogueriában.

Gyár és központi iroda: **SALAN** Vegyipari Művek

TIMISOARA, II. Piața Badea Cartan (Széna-tér) 2.

Ha olcsó és jó télikabátokra van szüksége, úgy ne mulassza el saját érdekében

PLESZ

központi női és gyermekruha áruházát felkeressék Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem a címre figyelm. Nagy választék Caracul és Pülsch kabátokban. 6192

Angol férfi szabóság és szövet-lerakat Arad, Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5.